

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

100
Türkiye Cumhuriyeti'nin Yüzyılı

7/5438
GK 28

Sayı : E-56020453-610-910-4356/6189
Konu : Yazılı soru önergesi

27.11.2024

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 20/10/2023 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1307929 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Mersin Milletvekili Ali Bozan tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/5438 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı (1 adet)

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-910-4355/6188

Konu : Yazılı soru önergesi

27.11.2024

Sayın Ali BOZAN
Mersin Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/5438 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının;

A) "Yargı yetkisi" kenar başlıklı 9. maddesinde, yargı yetkisinin Türk Milleti adına bağımsız ve tarafsız mahkemelerce kullanılacağı,

B) "Mahkemelerin bağımsızlığı" kenar başlıklı 138. maddesinin birinci fıkrasında, hâkimlerin görevlerinde bağımsız oldukları; Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdanî kanaatlerine göre hüküm verecekleri; ikinci fıkrasında, hiçbir organ, makam, merci veya kişinin, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremeyeceği, genelge gönderemeyeceği, tavsiye ve telkinde bulunamayacağı; dördüncü fıkrasında, yasama ve yürütme organları ile idarenin, mahkeme kararlarına uymak zorunda olduğu; bu organlar ve idarenin, mahkeme kararlarını hiçbir suretle değiştiremeyeceği ve bunların yerine getirilmesini geciktiremeyeceği,

Hükümlerine yer verildiği malûmlardır.

Belirtilen hükümler çerçevesinde, Anayasanın 9 ve 138. maddelerindeki yetki ve teminata dayalı olarak görev yapan bağımsız ve tarafsız mahkemelerce verilen ara karar, karar ve hükümlerin hukukî dayanakları ile gerekçelerine dair Bakanlığımızda bilgi bulunmadığı gibi, sözü edilen karar ve hükümlerin olağan yargısal denetimi, başvuru usulü ve şartları ilgili kanunlarda gösterilen yargı mercilerine aittir.

II- 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun "Tercüman bulundurulacak haller" kenar başlıklı 202. maddesinin birinci fıkrasında, sanık veya mağdur, meramını anlatabilecek ölçüde Türkçe bilmiyorsa; mahkeme tarafından atanan tercüman aracılığıyla duruşmadaki iddia ve savunmaya ilişkin esaslı noktaların tercüme edileceği; dördüncü fıkrasında ise, sanığın iddianamenin anlatılması ve esas hakkındaki mütalaanın verilmesi üzerine sözlü savunmasını, kendisini daha iyi ifade edebileceğini beyan ettiği başka bir dilde yapabileceği, bu durumda tercüme hizmetlerinin, beşinci fıkra uyarınca oluşturulan listeden, sanığın seçeceği tercüman tarafından yerine getirileceği, bu tercümanın giderlerinin Devlet Hazinesince karşılanmayacağı; beşinci fıkrasında tercümanların, il adli yargı adalet komisyonlarınca her yıl düzenlenen listede yer alan kişiler arasından seçileceği, Cumhuriyet savcıları ve hâkimlerin yalnız bulundukları il bakımından oluşturulmuş listelerden değil, diğer illerde oluşturulmuş listelerden de tercüman seçebilecekleri, bu listelerin düzenlenmesine ilişkin usul ve esasların yönetmelikle belirleneceği hükümlerine yer verildiği

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

malûmlarıdır.

Bu kapsamda soruşturma veya kovuşturma evresinde meramını anlatabilecek ölçüde Türkçe bilmeyen şüpheli ve sanığın iddia veya savunmaya ilişkin beyanlarını tercüman aracılığıyla yapması anılan mevzuat hükümleri çerçevesinde gerçekleştirilmektedir.

III- 10/07/2018 tarihli ve 30474 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilâtı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin "Görev" kenar başlıklı 38. maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinde, adli sicil tutulmasıyla ilgili hizmetleri yürütmek Bakanlığımız görevleri arasında sayılmaktadır. Bu çerçevede, Bakanlığımızda soru önergesine konu edilen hususlarda ayrıntılı istatistikî veri bulunmamaktadır.

IV- Anayasanın, "Kanunların teklif edilmesi ve görüşülmesi" kenar başlıklı 88. maddesinde kanun teklif etmeye Bakanlar Kurulu ve milletvekillerinin yetkili olduğu, kanun tasarı ve tekliflerinin Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşülme usul ve esaslarının içtüzükle düzenleneceği hükmü yer almakta iken söz konusu hüküm, 16/04/2017 tarihinde yapılan referandumla kabul edilen 21/01/2017 tarihli ve 6771 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 16. maddesiyle; kanun teklif etmeye milletvekillerinin yetkili olduğu, kanun tekliflerinin Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşülme usul ve esaslarının içtüzükle düzenleneceği şeklinde değiştirilmiş, söz konusu düzenleme 09/07/2018 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

10/07/2018 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren, 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilâtı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 38. maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde; adalet hizmetleriyle ilgili konularda gerekli araştırmalar ve mevzuat hazırlıklarını yapmak ve görüş bildirmek Bakanlığımızın görevleri arasında sayıldığından çalışmalarımız bu çerçevede yürütülmektedir.

V- Hâkimler ve Savcılar Kurulu Genel Sekreterliğiyle yapılan yazışmaya verilen 31/05/2024 tarihli cevapta; Hâkim ve Savcı Şikayet Bürosu kayıtlarının tetkikinde, Hâkimler ve Savcılar Kurulu Birinci Dairesinin 09/12/2023 tarihli teklifi ve Kurul Başkanının 15/01/2024 tarihli "Olur"uyla "Şikâyetin işleme konulmaması" kararı verildiği, kararın yeniden incelenmesi talebinin ise Hâkimler ve Savcılar Kurulu Birinci Dairesi tarafından 02/04/2024 tarihinde reddedildiği bildirilmiştir.

Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

